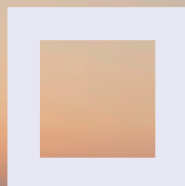




Europese
Commissie



ACCESS CITY Award **2021**

Voorbeelden van beste praktijken
voor een betere toegankelijkheid
van steden in de EU

#EUACCESSCITY



Luxemburg: Bureau voor publicaties van de Europese Unie, 2021

© Europese Unie, 2021

Het beleid ten aanzien van hergebruik van documenten van de Europese Commissie wordt uitgevoerd overeenkomstig Besluit 2011/833/EU van de Commissie van 12 december 2011 betreffende het hergebruik van documenten van de Commissie (PB L 330 van 14.12.2011, blz. 39).

Tenzij anders vermeld, is hergebruik van dit document toegestaan krachtens een Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0)-licentie (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>). Dit betekent dat hergebruik is toegestaan, mits de bron correct wordt aangegeven en eventuele wijzigingen worden vermeld.

Voor het gebruik of de reproductie van onderdelen die niet het eigendom zijn van de Europese Unie, kan het nodig zijn rechtstreeks om toestemming van de respectieve houders van het recht te verzoeken.

Afbeelding omslag: © Peter Appelin, 2014

Print	ISBN 978-92-76-31196-6	ISSN 2599-901X	doi:10.2767/87576	KE-BL-21-001-NL-C
PDF	ISBN 978-92-76-31201-7	ISSN 2467-0596	doi:10.2767/793137	KE-BL-21-001-NL-N

Inhoud

Voorwoord.....	p4
Access City Award 2021 – Versie in eenvoudig Nederlands.....	p5
Inleiding.....	p13
Jönköping, Zweden – winnaar	p14
Bremerhaven, Duitsland – tweede prijs.....	p19
Gdynia, Polen – derde prijs.....	p24
Poznań, Polen – Speciale vermelding voor toegankelijkheid van publieke diensten tijdens een pandemie	p28
Komotini, Griekenland – Speciale vermelding voor toegankelijkheid als kans voor de hele stad	p32
Florence, Italië – Speciale vermelding voor de bebouwde omgeving.....	p36
Deelnemen aan de Access City Award 2022	p40

Voorwoord



© Europese Commissie

 *Helena Dalli, Europees Commissaris
voor gelijkheid*

Na de viering van het 10-jarig bestaan vorig jaar zijn wij enorm blij te zien dat er dit jaar nog meer aanvragen voor de Access City Award zijn ingediend.

Het is een genoegen om de nieuwe deelnemers in het Access City Award-netwerk te verwelkomen, want het toont onze collectieve inzet voor toegankelijkheid.

We vieren de Access City Award dit jaar onder ongewone en moeilijke omstandigheden. De coronapandemie heeft gezorgd voor nieuwe uitdagingen, die in veel gevallen ook verband houden met toegankelijkheid. De anderhalvemetersamenleving en reisbeperkingen hebben de toegang tot openbare diensten en ondersteunende netwerken bemoeilijkt, en hebben het risico van sociale uitsluiting en isolement vergroot, met name onder personen met een handicap en ouderen.

Ik vind het bemoedigend om te zien dat onze steden prioriteit blijven geven aan toegankelijkheid, en juist in tijden van crisis nog een tandje bijsteken. Onze gelukwensen gaan uit naar alle winnende steden van dit jaar,

in het bijzonder naar onze hoofdprijswinnaar, Jönköping. Deze stad onderscheidt zich door zijn op samenwerking gestoelde bottom up-benadering met betrekking tot toegankelijkheid. Dat verdient alle erkenning.

Wij gaan nu intensief aan de slag met de uitvoering van de strategie inzake de rechten van personen met een handicap 2021-2030, waarin toegankelijkheid een prioriteit zal blijven terwijl wij tegelijkertijd doorgaan met het uitrollen van de Europese Toegankelijkheidswet.

De Access City Award gaat niet alleen over het voldoen aan de EU-normen, maar ook over het uitwisselen van kennis en goede praktijken. De winnende steden van dit jaar zijn een bron van inspiratie voor anderen.

Ik wens onze toekomstige deelnemers enorm veel succes!

Access City Award 2021



Versie in eenvoudig Nederlands

© Easy-to-read.eu

Wie zijn wij?

Wij zijn de Europese Commissie en het Europees Gehandicaptenforum.

De **Europese Commissie** leidt de dagelijkse werkzaamheden van de Europese Unie.



De **Europese Unie** is een groep van 27 Europese landen. Deze landen werken er met elkaar aan om te zorgen dat mensen het beter hebben en hun leven veiliger is. De Europese Commissie neemt maatregelen en doet voorstellen voor wetten voor de Europese Unie.



Het **Europees Gehandicaptenforum** zet zich in om de rechten van personen met een handicap in Europa te beschermen.

We werken vaak samen om het leven voor gehandicapten in Europa te verbeteren. Zo organiseren wij bijvoorbeeld elk jaar de **Access City Awards**.

Wat is de Access City Award?

De **Access City Award** is een prijs die wij elk jaar uitreiken aan steden die er hard aan werken om hun stad toegankelijk te maken. Een stad is toegankelijk wanneer alle mensen er kunnen wonen en probleemloos alle dingen en diensten kunnen gebruiken. Een stad is bijvoorbeeld toegankelijk als alle mensen zonder problemen:

- met bus of metro naar hun werk kunnen reizen.
- kaartjes kunnen kopen bij een betaalautomaat.
- de straat op kunnen en openbare gebouwen binnen kunnen komen, zoals een ziekenhuis of gemeentehuis.
- informatie kunnen krijgen die zij kunnen lezen en begrijpen.

Dit is belangrijk voor iedereen maar vooral voor mensen met een handicap en voor ouderen.

Vaak kunnen zij van voorzieningen zoals vervoer en informatie geen gebruik maken.

Als je van bepaalde voorzieningen geen gebruik kunt maken, kun je ook niet meedoen in de samenleving zoals anderen dat wel kunnen.

Dan word je buitengesloten.

Als bijvoorbeeld bussen geen drempelhulp hebben kunnen mensen in een rolstoel niet met de bus naar hun werk.

Of als informatie niet makkelijk te lezen is, dan kunnen mensen met een verstandelijke beperking of anderen die informatie misschien niet lezen of begrijpen.



© Pixabay



© 123RF



© Easy-to-read.eu

De Access City Award is dus voor steden in Europa een kans om te laten zien wat ze hebben gedaan om voor iedereen toegankelijk te zijn.

De Access City Award is voor het eerst gehouden in 2010. Het is belangrijk dat de Access City Award ervoor zorgt dat steden niet vergeten.

Welke stad heeft in 2021 de Access City Award gewonnen?

De stad die de Access City Award 2021 heeft gewonnen, is Jönköping. **Jönköping** is een stad in Zweden.

Jönköping heeft de Access City Award gewonnen omdat de stad er alles aan doet om toegankelijker te worden voor iedereen, dus ook voor mensen met een handicap. Zo heeft Jönköping bijvoorbeeld heel goed werk gedaan:



© Peter Appelin, 2014

- door na te denken over wat mensen met een handicap nodig hebben.
- door te luisteren naar mensen met een handicap en hun organisaties als ze besluiten nemen die van invloed zijn op het leven van gehandicapte mensen.
- door te zorgen dat mensen met een handicap en ouderen zich niet buitengesloten voelen in deze moeilijke tijd van corona. **Corona** is een nieuwe ziekte die heel veel mensen ziek heeft gemaakt. Veel mensen zijn eraan overleden.

Ook heeft Jönköping zelf een eigen plaatselijke Access City Award bedacht voor bedrijven en organisaties die zorgen dat iedereen kan gebruikmaken van hun diensten. Dat ze dat daar hebben gedaan, is geweldig!

Jönköping heeft 150.000 euro gekregen omdat ze de Access City Award voor 2021 hebben gewonnen.

Er zijn ook nog een tweede en een derde prijs gewonnen door twee andere steden:

- De stad **Bremerhaven** in Duitsland won de tweede prijs en kreeg 120.000 euro.
- De stad **Gdynia** in Polen won de derde prijs en kreeg 80.000 euro



© Tanja Mehl / Erlebnis Bremerhaven, 2020

Dit jaar was er ook een speciale prijs voor steden die goed werk deden om mensen met een handicap te beschermen tegen corona.

Corona is een nieuwe ziekte die heel veel mensen ziek heeft gemaakt. Veel mensen zijn eraan overleden. De speciale prijs in verband met corona is gewonnen door de Poolse stad **Poznań**.



© Shutterstock

Poznań won deze prijs omdat de stad heel goed werk heeft gedaan waardoor mensen met een handicap hulp konden krijgen en diensten konden gebruiken in deze moeilijke tijd van corona.

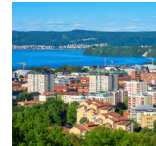
De volgende Access City Award is voor 2022.

Welke steden kunnen meedoen?

Niet alle steden kunnen meedoen aan de Access City Award. Steden mogen alleen meedoen aan de Access City Award als:

- ze in een land liggen dat lid is van de Europese Unie.
- er meer dan 50.000 mensen wonen.
Als een land maar één stad heeft met dat aantal inwoners, dan mogen 2 of meer kleinere steden samen meedoen.
Als in die steden bij elkaar meer dan 50.000 mensen wonen, mogen zij ook meedoen aan de Access City Award.

De stad die dit jaar de Access City Award 2021 heeft gewonnen, mag volgend jaar niet nog een keer meedoen.



© Shutterstock

Hoe kunnen steden meedoen?

Steden die de volgende keer willen meedoen aan de Access City Award kunnen zich vanaf een bepaalde datum via het internet opgeven. De mensen die deze steden besturen en belangrijke beslissingen voor hun stad nemen, moeten op het internet een formulier invullen.



© Pixabay

In dit formulier moeten ze:

- vertellen waarom ze vinden dat hun stad de Access City Award zou moeten winnen.
- voorbeelden geven van hoe zij het voor mensen in hun stad makkelijk maken om voorzieningen te gebruiken.



© Pixabay

- vertellen hoe ze van plan zijn om in de toekomst verder te gaan met dit goede werk.

Meer informatie over onze website vindt u hier:
www.ec.europa.eu/social/accesscityaward

Hier laten we snel weten vanaf wanneer ze zich kunnen opgeven. Vanaf dat moment kunnen steden het formulier invullen en meedoen aan de volgende Access City Award. Houd dus onze website in de gaten voor deze informatie!



© Pixabay

Hoe kiezen we de winnaar?

Nadat de steden zich hebben opgegeven om mee te doen aan de Access City Award, zullen groepen van mensen kijken naar de aanmeldingen om samen de winnaar te kiezen.



© Pixabay

In elk land is er een groep mensen die kijkt naar de aanmeldingen van de steden in hun eigen land. Ze kiezen daar dan maximaal drie steden uit die zij het beste voorbeeld voor hun eigen land vinden.

Er is ook een andere groep mensen in Europa die naar die steden kijkt en dan besluit welke stad het beste voorbeeld geeft. Die stad wordt dan de winnaar van de Access City Award van dat jaar.

In deze groepen zitten ook mensen met een handicap en oudere mensen. Zij kijken naar wat steden allemaal doen om te zorgen dat de mensen in de stad overal gebruik van kunnen maken en overal kunnen komen.

Zo kijken ze bijvoorbeeld of:

- mensen in gebouwen kunnen komen en in de stad makkelijk van de ene plek naar de andere kunnen lopen of rijden.
- mensen in de bus of metro kunnen komen.
- mensen bij betaalautomaten en geldautomaten kunnen komen en die kunnen gebruiken.
- mensen websites en andere technologische middelen kunnen gebruiken waarmee ze communiceren.
- mensen informatie krijgen die makkelijk leesbaar en begrijpelijk is voor iedereen.



© Pixabay



© Pixabay



© Pixabay



© Pixabay



© Easy-to-read.eu

Ze kijken in welke stad het het beste is gelukt om te zorgen dat alle mensen die voorzieningen kunnen gebruiken. Die stad is dan de winnaar van de Access City Award.

Wanneer ontvangt de winnaar de prijs?

Eind 2021
maken wij bekend
welke stad de winnaar is van de Access City Award
voor 2022.
We geven dan de Access City Award aan die stad.



© Pixabay

Meer informatie

Als u meer wilt weten,
kijk dan hier:
www.ec.europa.eu/social/accesscityaward

Wilt u ons hierover iets vragen?
Stuur dan gerust een e-mail naar ons e-mailadres:
secretariat@accesscityaward.eu



© Pixabay

Inleiding

Ongeveer honderd miljoen Europeanen leven met een handicap - dat is ruim een vijfde van de totale bevolking van de EU. Gezien de toenemende vergrijzing is het belang van toegankelijkheid groter dan ooit.

Al meer dan tien jaar worden EU steden met de "Access City Award" beloond die uitzonderlijke vooruitgang hebben geboekt bij het toegankelijker maken van hun stad. De prijs heeft tevens tot doel bewustwording en goede praktijken onder de andere steden in de EU te bevorderen en hen aan te sporen om het goede voorbeeld te volgen.

Goede toegankelijkheid zorgt ervoor dat alle burgers - ongeacht hun leeftijd, mobiliteit of handicap - op gelijke wijze en zelfstandig aan de samenleving kunnen deelnemen. Het betekent dat ze kunnen meedoen aan en gebruikmaken van alles wat hun stad te bieden heeft. Voor elke stad brengt dit eigen specifieke uitdagingen met zich mee. In het kader van de Award wordt daarom gekeken naar alle relevante aspecten van een stad, met inbegrip van de bebouwde omgeving, de infrastructuur en de openbare ruimten, maar ook de informatievoorziening, communicatie en openbare dienstverlening.

Steden binnen de EU met meer dan vijftigduizend inwoners kunnen zich kandideren.

De aanmeldingen worden eerst door een nationale jury beoordeeld en vervolgens door de Europese jury van toegankelijkheidsexperts. De drie best presterende steden winnen een geldprijs. Andere steden kunnen een speciale vermelding voor specifieke aspecten winnen.

Dit jaar zijn er speciale vermeldingen voor een stad die haar bebouwde omgeving heeft verbeterd en voor een stad die toegankelijkheid heeft aangegrepen als een kans voor de hele stad. Ook is er een speciale vermelding in verband met de coronapandemie, waardoor het leven is beïnvloed op een manier die wij ons niet hadden kunnen voorstellen en waaruit nieuwe uitdagingen op het gebied van toegankelijkheid zijn voortgekomen.

Een van de hoofdthema's van dit jaar - waarvan de hoofdprijswinnaar het goede voorbeeld heeft gegeven - is samenwerking met burgers. De winnende steden laten zien dat een dialoog met de burgers helpt om inzicht te krijgen in behoeften, actie te ondernemen en het leven voor alle inwoners van de stad te verbeteren.

Jönköping

Zweden

© Peter Appelin, 2014



Jönköping is de winnaar van de Access City Award 2021. Jönköping ligt aan de zuidpunt van het Vätternmeer, tussen de grotere steden Stockholm, Göteborg en Malmö. Het verbaast dus ook niet dat de stad de rol van knooppunt en ontmoetingsplaats vervult, wat betekent dat toegankelijkheid van essentieel belang is. Ook de fraaie omgeving met meren, heuvels en bossen maakt die toegankelijkheid tot een uitdaging.

Een door burgers gestuurde, gezamenlijke benadering

De jury prees Jönköping voor haar bottom-upbenadering van toegankelijkheid. De stad betreft vertegenwoordigers van gehandicapten bij de besluitvorming en gaat met burgers in gesprek om inzicht te krijgen in de behoeften van haar 140.000 inwoners.

Funktionsrätt Jönköping is een groep van achttien organisaties die de belangen van personen met een handicap behartigen. De groep vergadert viermaal per jaar met dezelfde

vertegenwoordigers van de gemeente die ook regelmatig met verenigingen voor ouderen om de tafel zitten. De organisaties stellen de agenda van deze vergaderingen op, zodat kwesties die burgers belangrijk vinden ter sprake komen om de gemeente tot actie aan te sporen.

Funktionsrätt Jönköping heeft zo het gemeentelijk programma voor gehandicaptenbeleid helpen vormgeven. Dit omvat inmiddels onder meer strenge voorschriften inzake toegankelijkheid. Funktionsrätt Jönköping organiseert bovendien trainingen en wisselt expertise uit met de gemeente.



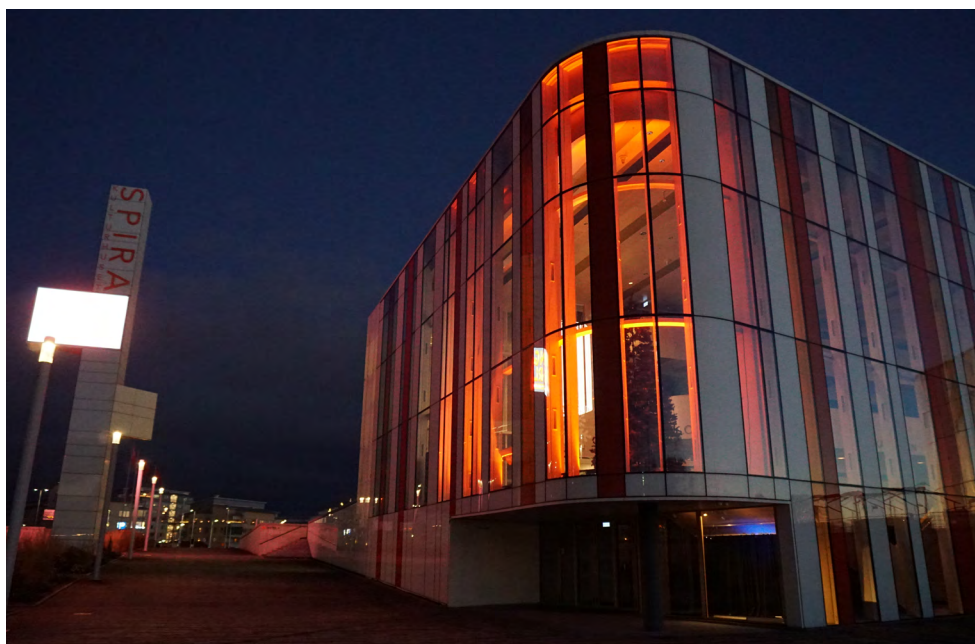
“Wij zijn enorm trots dat we deze prijs in ontvangst mogen nemen. Vele jaren werken we nu samen met ouderen en de Federatie voor rechten van gehandicapten om mee te bouwen aan een samenleving die toegankelijk is voor iedereen. Op het gebied van bouw en ruimtelijke ordening hebben we al in een vroeg stadium het belang van dialoog onderkend. Jönköping is een stad die groeit en dat willen we doen op een duurzame en inclusieve manier.”

Ann-Marie Nilsson, burgemeester van Jönköping

Toegankelijke gebouwen en mobiliteitsdiensten

Jönköping betreft gehandicaptenorganisaties bij bouwprojecten en laat toegankelijkheid bij openbare aanbestedingsprocedures zwaar meewegen.

Een van de indrukwekkendste toegankelijke gebouwen van de stad is het Spira-concertgebouw, dat uitziet over het Vätternmeer. Zowel de plattegronden als de bewegwijzering in het concertgebouw zijn tactiel. Verder biedt het gesproken beschrijvingen, gebarentolkdiensten en volledige toegankelijkheid voor rolstoelgebruikers.



© Gemeente Jönköping, 2020

 Het Spira-concertgebouw is volledig toegankelijk

Ook de openbare bibliotheek is volledig toegankelijk, inclusief tactiele plattegronden en bewegwijzering. Als toegankelijke media zijn in de bibliotheek onder meer Daisy-spelers, brailleboeken, boeken in eenvoudige taal en groteletterboeken aanwezig.

Jönköping is zelfs begonnen met een toegankelijke mobiele bibliotheek. Deze komt voorrijden bij mensen die zelf niet naar de bibliotheek kunnen komen. Vanwege corona heeft de gemeente ook een boodschappendienst voor ouderen in het leven geroepen.

Toegankelijke natuur

Jönköping heeft niet alleen gezorgd voor een toegankelijke bebouwde omgeving, maar tevens maatregelen getroffen voor een toegankelijke natuur. De stad zelf ligt te midden van het door de Unesco erkende biosfeergebied Östra Vätterbranten.

De gemeente is eigenaar en beheerder van het natuurreervaat Dumme Mosse, dat een rijke verscheidenheid aan flora en fauna herbergt. Dit gebied heeft een toegankelijk natuurplek dat geschikt is voor rolstoelen, wandelaars en kinderwagens.



© Peter Appelin, 2020

Natuurreervaat Dumme Mosse

De gemeente heeft de wandelpaden rond het Rocksjö-meer toegankelijker gemaakt en biedt bezoekers een gesproken gids. Zij werkt ook samen met het provinciaal bestuur om de toegankelijkheid van natuurgebieden rond de stad in kaart te brengen.

De stad heeft onder meer toegankelijke tuinen, parken en speelplaatsen. De twee grootste speelplaatsen zijn volledig toegankelijk en voor nog 120 andere speelplaatsen is de toegankelijkheid verbeterd. Toegankelijke voetpaden, oversteekplaatsen en openbare toiletten dragen eraan bij dat alle burgers van deze ruimten gebruik kunnen maken.

Toegankelijke activiteiten, winkels en restaurants

Jönköping heeft de Pluspolare-kaart geïntroduceerd. Hiermee kunnen personen met een handicap gratis naar activiteiten toe worden begeleid. De kaart wordt gebruikt voor het bijwonen van door de gemeente georganiseerde vrijetijdsactiviteiten en culturele evenementen, bijvoorbeeld voetbalwedstrijden.

De gemeente heeft samen met Funktionsrätt Jönköping de toegankelijke winkels en restaurants in de stad in kaart gebracht, en heeft die kaart op

haar website gepubliceerd. Deze website, die zelf ook volledig toegankelijk is, biedt informatie in eenvoudige taal en in de vorm van afbeeldingen en pictogrammen en heeft een voorleesfunctie.

Alle treinen vanaf het centraal station zijn toegankelijk voor rolstoelen en rollators, net als alle bussen en bushaltes in de stad. Op bussen wordt gebruikgemaakt van gesproken aankondigingen voor personen met een visuele handicap of dyslexie. Bovendien kunnen deze reizigers hun reis volgen via een mobiele app.



“Toegankelijkheid gaat niet alleen over het verlagen van stoepranden en het in kaart brengen van winkels. Er is pas sprake van echte toegankelijkheid wanneer mensen zich veilig en welkom voelen en het gevoel hebben erbij te horen. Wij zijn ons bewust van onze normen en vooroordelen, waaraan wij prioriteit geven om Jönköping inclusiever te maken voor al haar burgers”.

Kristine Andreassen, duurzaamheidsstrateeg, gemeente Jönköping

Bewustwording

In Jönköping weet men dat - wil toegankelijkheid op lange termijn worden verwezenlijkt - het belangrijk is om mensen bewust te maken.

De stad was in 2017 gastheer van het Zweeds Forum voor de mensenrechten, waarin onder meer werd gesproken over gehandicapten. Jaarlijks wordt er in de stad een “toegankelijkheidswandeling” georganiseerd en er is, in het kader van de op inclusie gerichte campagne Jönköping för Alla (Jönköping

voor iedereen), zelfs een toegankelijkheidsprijs voor plaatselijke bedrijven. Dergelijke initiatieven zorgen ervoor dat de gemeente, het bedrijfsleven en het maatschappelijk middenveld samenwerken om hun visie te verwezenlijken.

Het gemeentebestuur zag in dat de stad toegankelijker moest worden, luisterde naar zijn burgers en deed wat het was gevraagd te doen. We zijn een stad die zich aanpast aan haar burgers - niet andersom - en deze aanpak kan anderen inspireren om hetzelfde te doen.



“We hopen dat we als inspiratiebron kunnen dienen voor andere steden om deze methode te gebruiken bij hun inspanningen voor diversiteit en inclusie. De belangrijkste succesfactor van onze inzet is dat de ideeën bij ervaringsdeskundigen vandaan komen. In nauwe samenwerking met vertegenwoordigers van de stad zijn wij erin geslaagd een inclusieve omgeving en de juiste mentaliteit te ontwikkelen en te implementeren. Dit belangrijke onderwerp verdient voortdurende aandacht en er is nog steeds ruimte voor verbetering, ook in onze stad. Deze prijs is een enorme opsteker voor onze niet-aflatende inspanningen.”

Johan Steirud, vertegenwoordiger van Funktionsrådet Jönköping

© Gemeente Jönköping, 2020



Een toegankelijke speelplaats



© Gemeente Jönköping



Jönköping för Alla

Bremerhaven

Duitsland

© Tanja Mehl / Erlebnis Bremerhaven, 2020



**TWEEDE
PRIJS**

Bremerhaven is met 113.000 inwoners de grootste stad aan de Duitse Noordzeekust. Als een van de grootste havensteden van Europa is Bremerhaven een belangrijk handelsknooppunt. De stad neemt bovendien een leidende positie in op het gebied van onderzoek en nieuwe technologieën. Ook is de stad een pionier op het gebied van toegankelijkheid, waarbij gebruik wordt gemaakt van innovatieve benaderingen om een obstakelvrije stad te ontwikkelen.

Onafhankelijke adviesraad

De gemeenteraad van Bremerhaven is in 2009 van start gegaan met de ontwikkeling van een gemeentelijk participatieplan om van Bremerhaven een stad voor iedereen te maken. Dit behelsde voorschriften inzake het ontwerpen van toegankelijke openbare gebouwen, toegankelijk vervoer en toegankelijke groene ruimten en sportvoorzieningen.

In 2015 is er een onafhankelijke adviesraad voor inclusie opgericht, bestaande uit verenigingen die personen met een handicap vertegenwoordigen.

Deze adviesraad wordt betrokken bij het opstellen van wetgeving en het actualiseren van het gemeentelijk participatieplan.

De ombudsman voor gehandicapten, die kantoor houdt op het Bureau voor gehandicapten, is de vaste contactpersoon voor toegankelijkheidskwesties. Zowel de ombudsman als de Adviesraad voor inclusie geven onafhankelijk advies aan het stadsbestuur en behartigen de belangen van de burgers.

Het netwerk Inclusief Bremerhaven werkt ook aan projecten en campagnes om inclusie in de hele stad te bevorderen.



“De adviesraad voor inclusie houdt toezicht op, en geeft mede vorm aan, de uitvoering van het gemeentelijk participatieplan. Ook stelt zij kritische vragen wanneer bepaalde zaken blijven liggen. Wij onderhouden nauwe contacten met de afdeling voor personen met een handicap en de gemeentecommissaris voor personen met een handicap. Op die manier zijn wij altijd op de hoogte van problemen waar personen met een handicap in het dagelijks leven tegenaan lopen en kunnen wij actief bijdragen als onafhankelijke raad voor de burgers”.

Heima Schwarz-Grote, voorzitter van de Adviesraad voor inclusie van Bremerhaven

Toegankelijke treinen, bussen en schepen

Geleidestroken in de stad helpen mensen met een visuele handicap, terwijl vlakgeschuurde kinderkopjes een veilig oppervlak bieden voor rolstoelen, rollators, kinderwagens en fietsen.

Samen met de universiteit van Bremen ontwikkelt het stadsbestuur ook een real-time navigatie-app voor rolstoelgebruikers.

Bremerhaven heeft haar treinstations toegankelijk gemaakt en het hoofdstation voorzien van een tactiele plattegrond. Ook heeft het stadsbestuur een tactiele maquette van Bremerhaven laten maken.

© Tanja Albert / Erlebnis Bremerhaven, 2020



© Tanja Albert / Erlebnis Bremerhaven, 2020



Tactiele plattegronden en maquettes



© Tanja Albert / Erlebnis Bremerhaven, 2018

Vlakgeschuurde bestrating

Voor het busvervoer in de stad wordt gebruikgemaakt van lagevloerbussen en 70% van de bushaltes is uitgerust met geleidevoorzieningen en gesproken aankondigingen. Meer dan de helft van alle verkeerslichten in de stad laat geluidssignalen horen.

De toegankelijke schepen van Bremerhaven zijn het meest in het oog springend vervoersinitiatief van de stad. De veerpont over de Wezer is toegankelijk voor zowel rolstoelgebruikers als voor gebruikers van andere mobiliteitshulpmiddelen. Ook het Columbus Cruise Centre biedt obstakelvrije toegang tot de cruiseschepen.

De eerste obstakelvrije toeristische bestemming in Duitsland

Deze toegankelijke schepen zijn een belangrijk onderdeel van de groeiende toeristische industrie van Bremerhaven. Het gebied Hafenwelten heeft veel toegankelijke attracties, waaronder het Duitse zeevaartmuseum, de diertuin van Bremerhaven, het Klimaat huis en het Duitse emigratiecentrum.

De stranden bij Bremerhaven zijn uitgerust met hellingbanen en toegankelijke overdekte strandstoelen. Deze strandstoelen zijn rolstoelvriendelijk en bieden privacy en beschutting.

In 2019 werd Bremerhaven door Reisen für Alle gecertificeerd als eerste obstakelvrije toeristische bestemming van Duitsland. Ook was de stad gastheer voor internationale conferenties over toegankelijk toerisme, waarmee zij haar status als leider op dit gebied heeft aangetoond.



© Tanja Albert / Erlebnis Bremerhaven, 2018

Toegankelijke overdekte strandstoelen



“In Bremerhaven hebben we een slagzin: “een stad voor iedereen”. Dit geldt met name voor personen met een handicap. Daarom hebben wij ons tot doel gesteld onze gasten met een handicap de best mogelijke ondersteuning en hulp te bieden - onder meer bij onze attracties, in het openbaar vervoer en in hotels en restaurants. We zijn op de goede weg naar een obstakelvrij toerisme en een stad voor iedereen”.

Melf Grantz, burgemeester

Innovatieve benaderingen van huisvesting

Een ander uniek project is het Spiralenhaus, een flatgebouw uit de jaren 1950 dat in 2017 met overheidsgeld is gerenoveerd.

Bij de renovatie werd een toegankelijke spiraalvormige hellingbaan aangelegd, naar wordt aangenomen de eerste in zijn soort in Duitsland. De hellingbaan maakt elke verdieping

van het gebouw - dus ook de appartementen op de bovenste verdieping met uitzicht op de stad - toegankelijk voor gebruikers van rolstoelen en andere mobiliteitshulpmiddelen.

Het Spiralenhaus heeft ook een toegankelijke gemeenschappelijke tuin, die helpt om de sociale interactie te vergroten en isolement te voorkomen. Onder de bewoners van het gebouw bevinden zich gehandicapten, ouderen en asielzoekers.



© Staewog / B. Perlach, 2018

 Het Spiralenhaus heeft een toegankelijke hellingbaan en tuin

Een holistische benadering van toegankelijkheid

Bremerhaven werkt ook hard aan de ondersteuning van burgers met een verstandelijke beperking, cognitieve stoornissen en andere handicaps.

Bremerhaven heeft een Academie voor inclusie opgericht, om docenten op te leiden om inclusief onderwijs te bieden aan kinderen met een leerstoornis. Gemeente- en politieambtenaren hebben bovendien cursussen gevolgd voor bewustwording over gehandicapten.

Het stadsbestuur heeft in de hele stad eenvoudig leesbare borden geplaatst en verstuurt voor de gemeenteraadsvergaderingen uitnodigingen in eenvoudige taal. De gemeentelijke website biedt informatie in eenvoudige taal en in de vorm van afbeeldingen en pictogrammen. Via een sms-systeem voor noodsituaties kunnen ook slechthorenden of mensen met een spraakstoornis via sms contact opnemen met de hulpdiensten.

Met haar omvattende benadering van toegankelijkheid en baanbrekend werk op het gebied van toerisme heeft Bremerhaven laten zien dat het een stad is die is ontworpen voor al haar bewoners en bezoekers.



© Tanja Albert / Eriebnis Bremerhaven, 2020

 Eenvoudig leesbare borden

“Wat ons uniek maakt, is dat ons streven om een stad voor iedereen te zijn onvoorwaardelijk wordt erkend door zowel onze gemeentelijke overheid als onze lokale politici. Bremerhaven neemt in de regio een voortrekkersrol op zich. Wij hebben niet alleen te kennen gegeven obstakels te willen wegnemen, maar hierbij tevens gezorgd voor de vereiste wettelijke basis”.

Uwe Parpart, gemeenteraadslid, Kantoor voor personen met een handicap

Gdynia

Polen

© Shutterstock



**DERDE
PRIJS**

Gdynia is met 250.000 inwoners de op een na grootste stad aan de Poolse Oostzeekust. Na de aanleg van de haven in de jaren twintig van de vorige eeuw heeft de stad een aanzienlijke groei doorgemaakt. Vandaag de dag is de stad nog steeds een knooppunt van handel en leggen veel cruiseschepen hier aan voor een tussenstop. Ondanks het feit dat Gdynia een relatief jonge stad is, zijn er al vroeg maatregelen genomen om de toegankelijkheid te verbeteren.

Al 20 jaar Obstakelvrij Gdynia-programma

Sinds 1999 is de gevolmachtigde van de burgemeester voor personen met een handicap verantwoordelijk voor het scheppen van gelijke kansen in Gdynia. In 2000 stelde het stadsbestuur het programma "Obstakelvrij Gdynia" op, dat uitgebreide toegankelijkheidsmaatregelen omvatte.

Dit programma heeft geleid tot de uitzonderlijke vooruitgang die Gdynia heeft geboekt en die werd beloond met de derde prijs in de Access City Award 2019. Bij die gelegenheid werd Gdynia geprezen voor de integratie van met name personen met een verstandelijke handicap.

Het recentste Obstakelvrij Gdynia-programma, dat in 2018 werd geactualiseerd, loopt door tot ten minste 2023 - wat blijkt geeft van de betrokkenheid van de stad op lange termijn.



“Het zijn de mensen die in Gdynia wonen die elke dag weer zorgen voor de unieke sfeer van onze stad, een stad waar mensen oog hebben voor de behoeften van anderen. Dit wordt gerealiseerd door middel van publiekscampagnes voor maatschappelijke bewustwording, waarbij moderne normen worden gesteld van gelijkheid op alle gebieden van het leven, zodat we niet alleen naast elkaar maar ook samen kunnen leven. Al vele jaren werken wij aan een stad die voor iedereen toegankelijk is en bevorderen wij de toepassing van de principes van universeel ontwerp, zodat niets de verwezenlijking van dromen en een vreugdevol leven in de weg staat, maar vooral zodat iedereen kan en mag kiezen hoe hij of zij wil leven”.

Wojciech Szczurek, burgemeester van Gdynia

Rechtsnormen

In de loop van de tijd heeft de stad de wettelijke basis gelegd om deze verbintenis na te komen. In 2013 heeft zij normen vastgesteld voor het toepassen van een universeel ontwerp voor openbare ruimten. Dit betekent dat deze ruimten voor iedereen toegankelijk moeten zijn, ongeacht leeftijd of handicap.

Sinds 2014 verstrekt een aangewezen toegankelijkheidsdeskundige analyses en advies over universeel ontwerp. De deskundige

onderzoekt alle door de stad gefinancierde projecten, waaronder plannen voor de bouw of renovatie van openbare gebouwen, en helpt bij de controle van openbare voorzieningen.

De stad heeft ook een Raad voor het publieke nut, die bestaat uit leden van niet aan de overheid gelieerde organisaties. Deze raad speelt een actieve rol bij de beleidsvorming en behartigt de belangen van personen met een handicap. Er zijn speciale raden voor oudere burgers en kinderen met een handicap.



“Gehandicapt zijn is geen vastomlijnd gegeven, iedereen heeft wel ergens te veel of te weinig van. Het belangrijkste is medeleven en empathie. Wat toegankelijk is voor personen met een handicap, is toegankelijk voor iedereen. Het resultaat van deze activiteiten is toegankelijkheid van gebouwen, openbare ruimten, vervoer en culturele evenementen die verbinden in plaats van verdelen. Dit allemaal zorgt ervoor dat bewoners in Gdynia kunnen samenleven, in plaats van gescheiden van elkaar”.

Wojciech Szczurek, burgemeester van Gdynia

Iedereen op weg helpen

Gdynia werkt hard aan inclusiviteit. De stad heeft een balie met dienstverlening in gebarentaal voor auditief gehandicapten en heeft dankzij nauwe samenwerking met de Poolse blindenvereniging inzicht gekregen in de behoeften van burgers met een visuele beperking. Zodoende heeft zij verschillende maatregelen genomen om het makkelijker te maken om van A naar B te komen. Daartoe behoren tactiele plattegronden in openbare ruimten en braille-informatie op trapleuningen.

Het stadsbestuur heeft zijn hele busnet toegankelijk gemaakt door het inzetten van (trolley)bussen met lage vloer. De bushaltes zijn voorzien van geleidestroken en informatieborden bieden gesproken reizigersinformatie. De stad heeft ook een vervoerdienst van deur tot deur opgezet om iedereen te helpen die ondanks deze maatregelen nog steeds geen gebruik kan maken van het openbaar vervoer.

Chaufeurs van het openbaar vervoer krijgen bovendien een cursus over inclusieve dienstverlening. In het kader van de Access City Award werd de aandacht op dit initiatief gevestigd toen de stad in 2013 een speciale vermelding werd toegekend voor vervoer en infrastructuur.

© Stad Gdynia / persmateriaal / Gdynia.pl, 2016



 Een tactiele stadsplattegrond bij het strand

Toegankelijke sport- en recreatievoorzieningen

Houten hellingbanen bieden rolstoelvriendelijke toegang tot verschillende stranden in Gdynia. Het stadsbestuur heeft in 2019 gekeken hoe en waar de stranden nog toegankelijker konden worden gemaakt en op basis van die verkenningen aanbevelingen gedaan. Leden van de reddingsbrigade krijgen een jaarlijkse cursus over het helpen van personen met een handicap.

Het stadsbestuur zorgt ervoor dat cultuur en recreatie, maar ook sport toegankelijk en, waar mogelijk, gratis zijn voor personen



© Stad Gdynia / persmateriaal / Gdynia.pl, 2016

 Gdynia is leider op het gebied van toegankelijk openbaar vervoer

met een handicap. Cursussen rolstoeldansen behoren tot de gratis evenementen die door het stadsbestuur worden georganiseerd. Alle overige grootschalige evenementen worden beoordeeld door de gevolmachtigde functionaris voor personen met een handicap.

In 2019 opende de stad haar stadspark, met een speciaal gebied om in de open lucht te kunnen sporten, onder meer dankzij de aanwezigheid van toestellen die zijn ontworpen voor personen met een handicap en voor ouderen. Er is ook een blindentuin en binnenkort komt er een speelplaats die is aangepast voor kinderen met een handicap.

© Stad Gdynia / persmateriaal /
Gdynia.pl, 2016



- *Leden van de reddingsbrigade worden getraind om personen met een handicap te kunnen helpen*

De stad is van plan een zwembad aan te leggen dat een prikkelarme omgeving zal bieden voor mensen met aandoeningen zoals autisme. Het programma “De wereld van een kind” organiseert activiteiten voor jonge kinderen met autisme.

Als aanvulling op eigen initiatieven helpt Gdynia kennis en goede praktijken te verspreiden door conferenties en bewustwordingscampagnes te organiseren. De stad beloont ook lokale projecten via de wedstrijd “Obstakelvrij Gdynia”.

© Stad Gdynia / persmateriaal /
Gdynia.pl, 2016



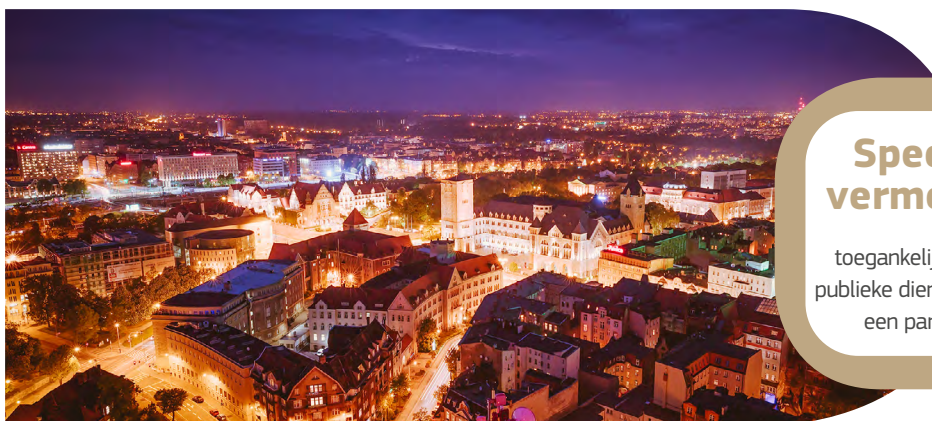
- *De stad organiseert gratis toegankelijke activiteiten, waaronder cursussen rolstoeldansen*

In het kader van het programma “Obstakelvrij Gdynia” heeft de stad de afgelopen 20 jaar uitzonderlijke vooruitgang geboekt, met name op het gebied van vervoer en recreatie. Met behulp van een duidelijk rechtskader en gebruikmakend van de beginselen van universeel ontwerp heeft Gdynia enorme inspanningen verricht om voor iedereen toegankelijk te worden.

Poznań

Polen

© Michal Matyska, Stad Poznań, 2020



Speciale vermelding

toegankelijkheid van
publieke diensten tijdens
een pandemie

Poznań is de vijfde grootste stad van Polen. Als de historische hoofdstad van de regio Groot-Polen is het een van de belangrijkste economische en culturele centra van het land. De stad heeft blij gegeven van een langdurige inzet voor toegankelijkheid en was derdeprijswinnaar in de Access City Award 2014. Dit jaar wordt de stad echter beloond met een speciale vermelding voor haar recente inspanningen tijdens de coronapandemie.

Bescherming bieden aan de meest kwetsbare burgers

In een tijd waarin het coronavirus heel Europa voor grote problemen stelde, besefte Poznań snel wat de gevolgen ervan zouden zijn voor haar 535.000 inwoners.

De stad erkende de noodzaak om extra steun te verlenen aan bepaalde groepen, met name ouderen en mensen met specifieke handicaps of aandoeningen. Deze burgers lopen niet alleen een hoger risico door het virus zelf, maar worden door de beperkingen die aan sociale contacten zijn

gesteld ook eerder afgesneden van de mensen die gewoonlijk hun steun en toeverlaat zijn.

Poznań heeft een campagne opgezet met de naam Maseczka Seniorro - Seniorromondkapjes - in het kader waarvan vrijwilligers gratis beschermende mondkapjes hebben genaaid en deze onder oudere inwoners hebben uitgedeeld. Veel van deze vrijwilligers waren zelf ouderen die hun naaikunsten konden aanbieden. Daarmee stimuleerde het initiatief de solidariteit in een tijd waarin veel mensen in een isolement verkeren.



“Vanaf het begin van de pandemie beseften we dat we de inwoners van onze stad te hulp moesten schieten. Onze bijzondere aandacht ging uit naar ouderen en gehandicapten – de groepen die het grootste risico lopen. Wij wilden dat zij gebruik zouden kunnen maken van publieke diensten om in hun dagelijkse behoeften te voorzien, zonder de voorzorgsmaatregelen terzijde te schuiven”.

Jacek Jaśkowiak, burgemeester van Poznań

Een ander initiatief van vrijwilligers is *Shopping for Seniors* (“Winkelen voor ouderen”): vrijwilligers doen boodschappen voor mensen die een hoger risico lopen om met het virus te worden besmet. *Shopping for Seniors* (“Winkelen voor ouderen”) heeft kwetsbare burgers geholpen aan eerste levensbehoeften zoals voedsel, hygiëneproducten en geneesmiddelen zonder dat zij daarvoor het huis uit hoefden.

Voorbeeldig gebruik van technologie

In 2014 kreeg Poznań in het kader van de Access City Award lof toegezwaaaid om de ontwikkeling van een toegankelijke online portal voor personen met een handicap.

Nu, enkele jaren later, is Poznań nog steeds leider op het vlak van informatietechnologie (IT). Regelmatig wordt gekeken of de toegankelijkheid van de website, met informatie in eenvoudige taal en informatie in de vorm van afbeeldingen en pictogrammen, nog op orde is.

Tijdens de pandemie heeft de stad de toegang tot openbare diensten gefaciliteerd door gebruik te maken van informatietechnologie. Ook heeft

zij informatie over het virus op haar website gepubliceerd, waaronder video's in gebarentaal voor auditief gehandicapten.

Een belangrijk gegeven is dat Poznań erkent dat niet alle burgers over de vaardigheden beschikken om essentiële informatie en diensten online te vinden. Wanneer zoveel informatie op deze manier wordt gecommuniceerd, lopen met name ouderen het risico digitaal te worden buitengesloten.

De stad heeft daarom een speciale hulplijn opgezet om deze burgers te helpen online betrouwbare informatie te vinden. De consulente helpen ook met zaken als het versturen van e-mails of het opzetten van sociale media-accounts, waardoor isolement wordt voorkomen.

Poznań heeft nog een gratis hulplijn voor oudere inwoners gelanceerd, de Telefon Serdeczności (telefoon van hartelijkheid). Voor velen biedt de hulplijn een manier om hun angsten en moeilijkheden te bespreken. Voor anderen is het gewoon een kans om een vriendelijke stem te horen wanneer zij zich eenzaam voelen.



● Een vrijwilliger van Maseczka Seniorro naait thuis een mondkapje

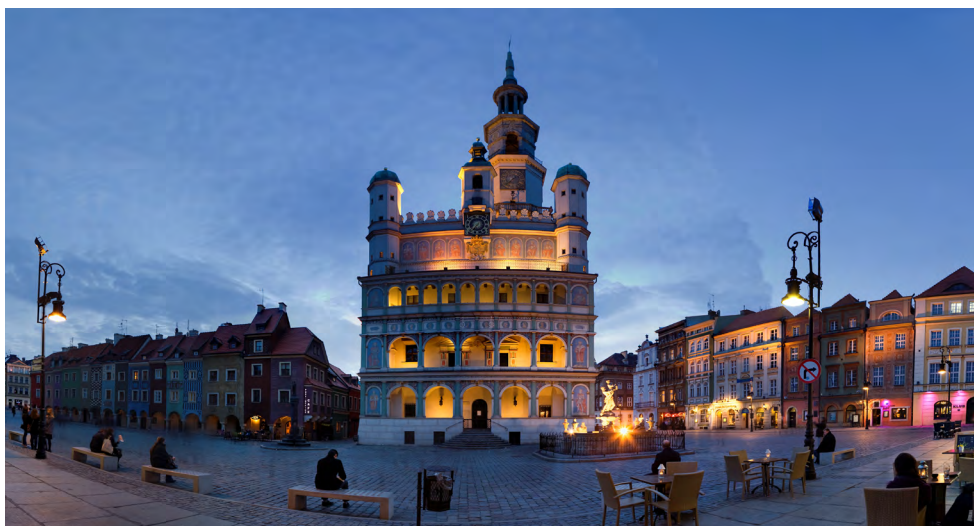


● De stad heeft tijdens de pandemie toegankelijke informatie op haar website gepubliceerd

Toegankelijkheid integraal onderdeel van de strategie van de stad

De reactie van Poznań op de pandemie, die als voorbeeld kan dienen voor andere gemeenten, hoeft niet te verrassen. Toegankelijkheid maakt namelijk deel uit van zowel de strategie voor stadsontwikkeling 2020+ als de strategie voor het oplossen van sociale problemen voor 2019-2025.

Ook heeft de stad een programma opgesteld met de titel "Richtsnoeren en taken van de stad Poznań voor de sociale integratie van personen met een handicap 2012-2020". Zo heeft zij normen voor toegankelijkheid, regels voor investeringen en controles van openbare ruimten ontwikkeld.



● Poznań heeft er hard aan gewerkt om met zijn burgers te communiceren ondanks de anderhalvemetersamenleving



“Poznań richt zich in haar strategische doelstellingen op het creëren van hoogwaardige leefomstandigheden voor haar inwoners, waarbij in het bijzonder oog is voor de behoeften van ouderen en personen met een handicap. De stad stemt haar openbare diensten, uitkeringen, medische bijstand, maatschappelijke ondersteuning en programma’s voor sociale activering af op de behoeften van ouderen en gehandicapten. Uiteindelijk draagt deze actie bij tot de verbetering van de levenskwaliteit, de onafhankelijkheid en een grotere zelfstandigheid van personen met bijzondere behoeften. Ook tijdens de pandemie bleef de stad deze doelstellingen consequent nastreven. De projecten en diensten die al waren geïmplementeerd, zullen zeker worden voortgezet, als praktijken die door de inwoners van onze stad zeer goed zijn ontvangen”.

Dorota Potejko, gevolmachtigde van de burgemeester van Poznań voor personen met een handicap

De gevolmachtigde van de burgemeester voor personen met een handicap heeft de algehele verantwoordelijkheid voor dit programma. Zij wordt daarin ondersteund door de coördinator voor de toegankelijkheid van openbare ruimten. Poznań betreft ook personen met een handicap bij de ontwikkeling van al haar strategieën en normen. Vertegenwoordigers van gehandicapten nemen deel aan twee belangrijke adviesorganen: de commissie voor burgerdialoog van de gevolmachtigde en de gemeentelijke maatschappelijke raad voor personen met een handicap.

Een inclusieve benadering

Afgezien van de initiatieven die Poznań tijdens de pandemie heeft uitgevoerd, valt de stad op door haar inspanningen op het gebied van toegankelijke culturele voorzieningen en evenementen.

Bioscopen, theaters en bibliotheken maken gebruik van inductielussen, gesproken beschrijvingen, gebarentaal en alternatieve tekst om hun culturele aanbod toegankelijk te maken. De stad organiseert tevens creatieve projecten voor personen met een handicap, zoals filmworkshops en theaterproducties.

Ook dit is zo'n gebied waar Poznań handen en voeten geeft aan haar inzet voor inclusie, die tijdens de pandemie duidelijk is gebleken. Met haar innovatieve initiatieven en intelligente gebruik van informatietechnologie heeft de stad er hard aan gewerkt om haar burgers te beschermen en de toegang tot openbare diensten te garanderen in tijden van uitzonderlijke moeilijkheden.

Komotini

Griekenland

© Shutterstock



Speciale vermelding

voor toegankelijkheid
als kans voor de
hele stad

Komotini is de hoofdstad van de Griekse regio Oost-Macedonië en Thracië. Met 54.000 inwoners is het de kleinste van de winnende steden van dit jaar, en een stad met bescheiden financiële middelen. Desondanks is Komotini een voorbeeld geworden door grote vooruitgang te boeken op het gebied van toegankelijkheid en dit als een kans voor de hele stad aan te grijpen.

Verbeteringen ondanks moeilijke omstandigheden

Komotini is een moderne, multiculturele stad, gebouwd rond een fort uit de Romeinse tijd. Als gevolg daarvan heeft de stad in de loop der tijd een ontwikkeling in verschillende fasen doorgemaakt, met een mengeling van verschillende invloeden. Dit maakt toegankelijkheid tot een uitdaging.

De stad is tevens het administratieve centrum van een regio die over beperkte financiële middelen beschikt, vooral sinds de financiële crisis van 2008.

Komotini heeft er echter samen met zijn 54.000 inwoners de schouders onder gezet om toegankelijker en inclusiever te worden. Daarbij ziet de stad in dat een betere toegankelijkheid de groei en welvaart van de hele stad op de lange termijn ten goede zal komen.





“Onze stad laat zien dat wanneer – zelfs onder de meest ongunstige omstandigheden – gemeenteambtenaren toegankelijkheid hoog op hun agenda zetten en samenwerken met vastberaden personen die tijd en middelen opofferen, zij een stad kunnen transformeren.”

Ioannis Garanis, burgemeester

Programma voor stadsvernieuwing

De afgelopen 20 jaar heeft de gemeente uitvoering gegeven aan Urban II Community Initiative Programme (het communautaire initiatiefprogramma Urban II), dat sterk is gericht op toegankelijkheid en sociale integratie. Komotini heeft miljoenen euro's geïnvesteerd in deze stadsvernieuwing, die nu in de derde fase verkeert.

Via dit programma heeft de gemeente toegankelijkheid verankerd in haar beleid en strategieën. Veel investeringen zijn gericht op de bebouwde omgeving. In het kader van het programma is het busnetwerk verbeterd, is 20 km aan toegankelijke voetpaden gerealiseerd en is er een digitale kaart van de routes ontwikkeld.

Driekwart van de gebouwen die eigendom zijn van de stad is nu toegankelijk, waaronder het stadsziekenhuis, medische centra, de politieacademie, theaters en de bibliotheek.

Ook de Komotini-campus van de Democritus-universiteit van Thracië, die ongeveer 10.000 studenten huisvest, is toegankelijk. Ongeveer 90% van de scholen is inmiddels toegankelijk en de rest zou snel moeten volgen, aangezien de gemeente zich ten doel heeft gesteld om alle

gebouwen die het eigendom zijn van de stad, nog vóór 2021 toegankelijk te maken.

De investeringen zijn ook sterk gericht op sport en recreatie. Alle sportvoorzieningen in de stad zijn inmiddels toegankelijk, net als 47 van de 60 speelplaatsen. Er zijn langs de kust bij Komotini zes toegankelijke strandtoegangen.



© Gemeente Komotini, 2020



Komotini heeft zijn bebouwde omgeving verbeterd

© Gemeente Komotini, 2020



De stad heeft geïnvesteerd in toegankelijke sportvoorzieningen



Een toegankelijke speelplaats

© Gemeente Komotini, 2020

Een gezamenlijke benadering

Komotini onderscheidt zich door zijn inclusieve aanpak en doordat personen met een handicap worden betrokken bij de besluitvorming. De gemeente behandelt personen met een handicap niet als een aparte groep in de samenleving, maar als een aanwinst en gelijkwaardige partner bij het beheer van de stad. Zij leert van hun ervaringen en maakt gebruik van hun deskundigheid.

Vertegenwoordigers van personen met een handicap nemen deel aan adviesraden en stuurgroepen en helpen zo de strategie en het beleid inzake

toegankelijkheid vorm te geven. Zij werken nauw samen met de gemeentelijke maatschappelijke diensten en helpen bij de uitvoering van diverse projecten van de gemeente.

De plaatselijke vereniging Perpato, de belangenorganisatie voor personen met een handicap, maakt deel uit van het consortium dat met behulp van het Fonds voor Europese hulp aan de meest behoeftigen de plaatselijke voedselhulp beheert. De vereniging is ook betrokken bij het beheer van de financiering door het Europees Sociaal Fonds.



“Als gemeenschap zijn we allemaal erg trots op deze prijs. Komotini is een van de vriendelijkste steden in Europa voor mensen met een handicap omdat we daar als gemeenschap voor vechten. De organisaties en de gemeente werken hier samen aan, zij aan zij. Wij hebben een stad nodig die vrij is van discriminatie en van obstakels en daarmee een stad voor iedereen is - zonder uitzonderingen. Daar hebben we de afgelopen 20 jaar voor gestreden, met behulp van allerlei systemen en strategieën”.

Spyridon Ntananidis, bestuurslid van Perpato

De gemeente was tevens medefinancier van de oprichting van een gemeenschaps- en activiteitscentrum, dat wordt geleid voor en door personen met een handicap. Lokale maatschappelijke organisaties zorgen ook voor naschoolse programma's voor kinderen met een verstandelijke handicap.

Toegankelijk toerisme biedt kansen voor groei

Komotini bouwt aan haar reputatie als moderne stad waar personen met een handicap zich veilig en welkom kunnen voelen en meetellen.

Tijdens de coronapandemie heeft de gemeente met een plaatselijke vereniging samengewerkt om alle personen met een handicap in kaart te brengen met behulp van een geografisch informatiesysteem. Hierdoor konden de maatschappelijke diensten eenvoudig mensen bereiken die hulpbehoevend zijn.

Ook toegankelijk toerisme is een goed voorbeeld van de toekomstgerichte aanpak van Komotini. In de wetenschap dat toegankelijke steden meer bezoekers trekken, heeft de stad geïnvesteerd om een toegankelijke en duurzame toeristische

bestemming te worden. Zij hoopt dat bezoekers de inclusiviteit van de stad zelf ook beleven en er terug zullen komen, eventueel om zich er permanent te vestigen. Dit zal op zijn beurt een opsteker zijn voor de plaatselijke economie.

In het kader van dit initiatief verzorgt zij trainingen voor plaatselijke bedrijven in de reis- en horecabranche. Deze training zal bedrijven helpen hun diensten af te stemmen en te richten op personen met een handicap. Ook heeft de gemeente de website "Visit Komotini" ontwikkeld. Deze zal binnenkort volledig toegankelijk zijn.

Komotini is, na Chania vorig jaar, de tweede Griekse stad die een speciale vermelding krijgt in het kader van de Access City Award. De stad ontwikkelt zich tot regionale en nationale leider op het gebied van toegankelijkheid en werkt samen met haar universitaire gemeenschap om kennis en goede praktijken uit te wisselen. Op die manier hoopt zij andere steden in Griekenland te inspireren.

Uit al deze initiatieven blijkt duidelijk dat Komotini toegankelijkheid niet alleen als een verplichting ziet, maar ook als een kans.



© Gemeente Komotini, 2020

 *Maatschappelijke organisaties zijn sterk betrokken bij lokale activiteiten*

Florence

Italië

© Shutterstock



Speciale vermelding

voor de bebouwde omgeving

Florence, bekend als de stad waar de wieg van de Renaissance stond, is een stad met een weelde aan cultureel erfgoed. Het historische centrum is in 1982 door Unesco uitgeroepen tot werelderfgoed. Florence is dan ook een van de populairste toeristische bestemmingen ter wereld. Dat betekent dat toegankelijkheid niet alleen belangrijk is voor de 368.000 inwoners, maar ook voor de meer dan twaalf miljoen toeristen die de stad elk jaar aandoen.

Aangepaste gebouwen en openbare ruimten

In moderne steden hoeft het niet zo heel ingewikkeld te zijn om nieuwe gebouwen en voorzieningen toegankelijk te maken. Het wordt al een heel stuk moeilijker om bestaande omgevingen aan te passen, zeker als het gaat om historische steden met oude, monumentale gebouwen en smalle, met kinderkopjes geplaveide straten.

Ondanks deze uitdagingen heeft Florence uitzonderlijke vooruitgang geboekt. Zij heeft dit weten te realiseren met een ambitieus aanpassingsplan voor gebouwen en openbare ruimten, dat elk jaar wordt geactualiseerd.

Het plan bestrijkt aspecten variërend van wegen, trottoirs en parkeerterreinen tot tuinen, sportvoorzieningen, bibliotheken en musea. Op basis hiervan heeft Florence 29 openbare voorzieningen, waaronder scholen, sportcentra en bibliotheken, gerenoveerd om ze toegankelijker te maken.

In 2019 heeft de stad, als onderdeel van haar ontwikkeling, een manager Gehandicaptenbeleid aangesteld om de behoeften van mensen met een handicap te bevorderen. De manager Gehandicaptenbeleid coördineert acties in verband met toegankelijkheid en werkt daarbij nauw samen met gemeentelijke diensten en verenigingen.



“De integratie van personen met een handicap is van cruciaal belang voor een duurzame stadsontwikkeling. Het maximaliseren van synergieën tussen sociale integratie, gezond leven, mobiliteit en de inrichting van stedelijke gebieden, groene ruimten en openbare ruimten blijft een belangrijke prioriteit voor de duurzame ontwikkeling van Florence”.

Cecilia Del Re, locoburgemeester



© Gemeente Florence
(gemeenteraadslid voor sport), 2019

 In de toegankelijke sportcentra van de stad wordt rolstoelbasketbal gespeeld

De manager Gehandicaptenbeleid coördineert daarnaast het instellen van één loket voor gehandicapten, waar deze terecht kunnen voor informatie over toegankelijkheid, onder meer op het gebied van openbaar vervoer en toerisme.

Maatregelen op het gebied van mobiliteit

Sinds 2009 heeft Florence de voetgangerszones in het historische centrum uitgebreid van 260.000 m² tot meer dan 400.000 m². Hierdoor is het verkeer met 25% afgenomen, is er minder vervuiling en is er een aangenamer omgeving ontstaan. Ook kunnen hierdoor personen met een handicap zich makkelijker en veiliger verplaatsen.

Tegelijkertijd heeft de stad het aantal parkeerplaatsen voor personen met een handicap uitgebreid. Florence heeft nu meer van zulke parkeerplaatsen dan welke andere Italiaanse stad ook, ondanks het feit dat het slechts de achtste grootste stad van het land is. Deze parkeerplaatsen zijn bovendien gratis.

Alle bussen en trams zijn volledig toegankelijk, net als alle haltes, ook die in smalle straatjes. De taxi's in de stad zijn toegerust om rolstoelen te vervoeren, waardoor ze een toegankelijke vervoersmogelijkheid bieden daar waar geen openbaar vervoer is. Deze taxi's rekenen gereduceerde tarieven voor personen met een handicap.

Innovatief gebruik van technologie

Florence onderscheidt zich door de manier waarop het met behulp van informatietechnologie deze verbeteringen optimaal benut. De fysieke infrastructuur van de stad wordt ondersteund door moderne IT-diensten die het gemakkelijker maken om zich te verplaatsen en informatie te vinden.

De gemeente heeft de mobiele app Infomobilità Firenze ontwikkeld, die mensen helpt zich door de stad te verplaatsen door realtime-informatie te verstrekken over openbaar vervoer, verkeer en parkeerplaatsen.

Ook is er de app Kimap Pro, die gebruikers van rolstoelen en scootmobielen helpt om toegankelijke routes door de stad te volgen. Een spraakassistent begeleidt de gebruiker en reageert meteen op gewijzigde situaties waardoor de meest optimale route opnieuw kan worden berekend.

De FeelFlorence-app en -website hebben een speciaal gedeelte over obstakelvrij toerisme, dat in vijf talen beschikbaar is. Dit gedeelte omvat routes en informatie over rondleidingen, evenementen, markten en andere voorzieningen.

© Gemeente Florence



 De taxi's in Florence zijn rolstoeltoegankelijk

Toegankelijke cultureel erfgoed

Florence heeft er hard aan gewerkt om zijn rijkdom aan cultureel erfgoed toegankelijk te maken. Het belangrijkste toeristische informatiecentrum van de stad biedt gratis rolstoelen, gesproken gidsen in vijf talen en informatie in internationale gebarentaal.

De gemeente heeft ook de Passepartout ontwikkeld, een set met kaarten, routes door het historische centrum en informatie over toegankelijke culturele hotspots, waaronder de Santa Maria del Fiore-kathedraal, de Santa Maria Novella-kerk en de Boboli-tuinen.

Tot de openbare voorzieningen die Florence heeft gerenoveerd, behoren onder meer de beroemde musea en kunstgalerijen. De meeste stedelijke musea zijn nu gratis toegankelijk voor gehandicapten via hellingbanen of liften.

Daarnaast heeft de stad samen met de Italiaanse vereniging voor mensen met een visuele handicap gewerkt aan de ontwikkeling van multisensoriële bezoekersroutes, d.w.z. met een combinatie van aanraking, geur, ruimte en geluid.

© Kinova s.r.l., 2019



 Kimap Pro helpt rolstoelgebruikers zich door de stad te verplaatsen

Er is ook samenwerking met de nationale vereniging voor auditief gehandicapten om rondleidingen met gebarentaalvertaling te kunnen bieden. Bovendien bieden sommige musea multimediaschermen met ondertiteling.

Voor mensen met de ziekte van Alzheimer of andere cognitieve stoornissen worden sociotherapeutische bezoeken georganiseerd. Het initiatief “Il museo in una valigia” - museum in een koffer - biedt ook virtuele rondleidingen, zodat mensen met een mobiliteitsbeperking ook vanuit huis een bezoek kunnen brengen.

Al met al heeft Florence aangetoond dat een nauwkeurige planning historische steden kan helpen om uitdagingen te overwinnen en hun bebouwde omgeving aan te passen.

De stad heeft ook blijk gegeven van een uitzonderlijke inzet om haar cultureel erfgoed voor iedereen toegankelijk te maken. Dankzij de inclusieve aanpak, ondersteund door innovatieve informatietechnologie, kunnen inwoners en toeristen optimaal profiteren van alles wat de stad te bieden heeft.



“Als stad die werelderfgoed is, heeft Florence altijd al iedereen toegang willen bieden tot haar beroemde monumenten en andere voorzieningen. Om onze missie te volbrengen, hebben wij een holistische aanpak gevolgd om een gecoördineerd beleid voor brede toegankelijkheid te garanderen”.

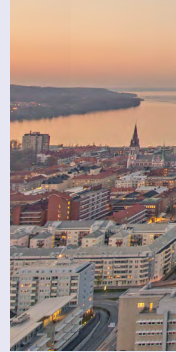
Cecilia Del Re, locoburgemeester



© MUSE Association, 2018

De musea van Florence faciliteren speciale bezoeken

Deelnemen aan de Access City Award 2022



De Access City Award wordt georganiseerd door de Europese Commissie en het Europees Gehandicaptenforum. De Award is een blijk van erkenning voor steden die zich hebben ingespannen om voor hun burgers toegankelijker te worden.

De Access City Award is een EU-initiatief dat gelijke toegang tot het leven in de stad voor alle burgers stimuleert, ook voor personen met een handicap en ouderen.

Deelname aan de Access City Award is niet alleen een uitgelezen kans om door de EU te worden onderscheiden, maar biedt tevens een unieke kans om de huidige stand van zaken in uw gemeente onder de loep te nemen en vooruitgang te meten.

De Award stelt u ook in staat andere EU-steden aan te sporen om te zorgen voor een toegankelijke stad en beste praktijken uit te wisselen. De winnende steden krijgen volgend jaar een plekje in de brochure van de Access City Award.

Daarnaast kent de Europese Commissie een geldprijs toe aan de winnaar en aan de steden die op de tweede en derde plaats eindigen, en wel als volgt:

- Eerste prijs: €150.000
- Tweede prijs: €120.000
- Derde prijs: €80.000

Wilt u zich kandideren om volgend jaar een van de winnaars te zijn? Lees verder voor meer informatie.

Wie kunnen zich kandideren?

Toegelaten kandidaten zijn een bestuursorgaan van een stad binnen de Europese Unie, met een inwonertal van meer dan 50.000 inwoners. In lidstaten waar minder dan twee steden zijn met meer dan 50.000 inwoners mogen stedelijke gebieden die bestaan uit twee of meer gemeenten zich ook kandideren mits die gemeenten samen meer dan 50.000 inwoners tellen.

Aangezien de Access City Award niet in twee achtereenvolgende jaren door dezelfde stad kan worden gewonnen, is de winnende stad in 2021 uitgesloten van deelname in 2022. Alle overige steden, inclusief de winnaars van de tweede en derde prijs en de steden met een speciale vermelding, worden aangemoedigd om opnieuw deel te nemen.

U kunt uw gemeente kandideren door een online-aanmeldingsformulier in te vullen en dit op te sturen vóór de uiterste termijn. Bij aanvang van de aanmeldingstermijn worden een leidraad en het deelnamereglement gepubliceerd om u te helpen bij het indienen van uw aanmelding.



© Peter Appelin, 2014

Deze vindt u dan in alle officiële EU-talen op de website van Access City Award 2022.

ec.europa.eu/social/accesscityaward2022

Selectieprocedure

De jury's beoordelen genomen en geplande maatregelen op de volgende gebieden:

- de bebouwde omgeving en openbare ruimten;
- vervoer en bijbehorende infrastructuur;
- informatie en communicatie, waaronder nieuwe technologieën (ICT);
- publieke voorzieningen en diensten.

The juries will evaluate the applications, taking into account the following six criteria:

- reikwijdte van de maatregelen;
- eigenaarschap, mate van betrokkenheid;
- impact;
- kwaliteit en duurzaamheid van de resultaten;
- mate waarin personen met een handicap en relevante partners worden betrokken;
- maatschappelijke innovatie.

Aangezien de EU in 2021 het Europees Jaar van het Spoor viert, kan bij de prijs voor 2022 ook specifiek aandacht worden besteed aan de toegankelijkheid van treinstations. Houd onze website goed in de gaten voor nieuws over de definitieve criteria. Meer informatie over het Europees Jaar van het Spoor vindt u hier: europa.eu/year-of-rail/index_nl

De selectieprocedure bestaat uit twee rondes: voorselectie op nationaal niveau en definitieve selectie op Europees niveau. In elk land zal een **ationale jury** uit de aanmeldingen in het eigen land maximaal drie steden selecteren aan de hand van de door de Europese Commissie verstrekte beoordelingscriteria. Deze nationale kandidaten gaan door naar de tweede ronde van de wedstrijd voor een beoordeling door de **Europese jury**.

De winnaar van de Access City Award 2022 wordt in de **winter van 2021** bekendgemaakt. De uitreikingsceremonie maakt deel uit van de jaarlijkse conferentie in Brussel rond de Europese Dag van personen met een handicap.

Secretariaat Access City Award

Het secretariaat van de Access City Award kan u helpen bij het voorbereiden van uw aanmelding. Neem voor aanvullende informatie contact op met: contact: secretariat@accesscityaward.eu

Contact opnemen met de EU

Persoonlijk

In de hele Europese Unie zijn er honderden informatiecentra van Europe Direct. Het adres van het dichtstbijzijnde centrum vindt u op:

https://europa.eu/european-union/contact_nl

Telefonisch of per e-mail

Europe Direct is een dienst waar u terecht kunt met al uw vragen over de Europese Unie. U kunt als volgt contact opnemen met deze dienst:

- via een gratis telefoonnummer: 00 800 6 7 8 9 10 11
- (sommige aanbieders brengen voor deze gesprekken mogelijk kosten in rekening),
- op het reguliere nummer: +32 22999696 of
- per e-mail via: https://europa.eu/european-union/contact_nl

Informatie zoeken over de EU

Online

Informatie over de Europese Unie in alle officiële talen van de EU is beschikbaar op de Europa-website op: https://europa.eu/european-union/index_nl

EU-publicaties

U kunt gratis en te betalen EU-publicaties downloaden of bestellen op:

<https://publications.europa.eu/en/publications>. Van gratis publicaties kan meer dan één exemplaar worden aangevraagd via Europe Direct of uw lokale informatiecentrum (zie https://europa.eu/european-union/contact_nl).

EU-wetgeving en gerelateerde documenten

Ga voor toegang tot juridische informatie van de EU, waaronder alle EU-wetgeving sinds 1952 in alle officiële talen, naar EUR-Lex op: <http://eur-lex.europa.eu>

Open gegevens uit de EU

Het Opendataportaal van de EU (<http://data.europa.eu/euodp/nl>) biedt toegang tot gegevenssets van de EU. Alle gegevens kunnen kosteloos worden gedownload en gebruikt voor commerciële of niet-commerciële doeleinden.

In het kader van de jaarlijkse Access City Award worden steden in de EU bekroond voor hun inspanningen om beter toegankelijk te zijn voor personen met een handicap en voor ouderen. In deze brochure worden de winnaars van 2021 van de eerste en tweede prijs en van de speciale vermelding over het voetlicht gebracht: Jönköping (Zweden), Bremerhaven (Duitsland), Gdynia (Polen), Poznań (Polen), Komotini (Griekenland) en Florence (Italië). De winnende steden van dit jaar hebben concrete stappen ondernomen om openbare ruimten, diensten, vervoer, gebouwen, cultuur en toerisme toegankelijker te maken.

U kunt onze publicaties gratis downloaden of u kunt zich gratis inschrijven op ec.europa.eu/social/publications

Wilt u regelmatig op de hoogte gebracht worden over het directoraat-generaal Werkgelegenheid, Sociale Zaken en Inclusie? Schrijf u dan in voor de gratis elektronische nieuwsbrief "Social Europe" op ec.europa.eu/social/e-newsletter



Social Europe



EU_Social

